

Mỹ vừa từ chối công nhận Việt Nam có quy chế “kinh tế thị trường”.

VOA

Bộ Thương mại Mỹ hôm 2/8 công bố rằng Việt Nam sẽ tiếp tục bị phân loại là quốc gia có nền kinh tế phi thị trường, sau khi trì hoãn đưa ra quyết định này trong thời gian Việt Nam tổ chức quốc tang cho Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng.

“Kết luận này có nghĩa là phương pháp tính thuế chống bán phá giá của Hoa Kỳ đối với hàng nhập khẩu từ Việt Nam vẫn giữ nguyên,” bộ này cho biết trong một [tuyên bố](#).

Bộ Thương mại Mỹ ban đầu dự kiến đưa ra quyết định này vào ngày 26/7 nhưng thông báo [lùi thời hạn](#) này thêm 1 tuần với lý do mà họ đưa ra là gián đoạn về công nghệ thông tin. Ngày 26/7 cũng là ngày Việt Nam tổ chức quốc tang cho Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng, người đã cùng Tổng thống Joe Biden nâng cấp quan hệ Việt-Mỹ lên đối tác chiến lược toàn diện hồi tháng 9 năm ngoái.

Việt Nam đã mong đợi được Mỹ đưa ra khỏi danh sách 12 nền kinh tế phi thị trường do có sự can thiệp sâu rộng của nhà nước vào nền kinh tế theo định danh của Mỹ. Các lãnh đạo cao nhất của Việt Nam trong năm qua đã nhiều lần lên tiếng kêu gọi Mỹ đưa Việt Nam ra khỏi danh sách này và cho rằng điều này sẽ có lợi hơn cho quan hệ hai nước.

Bộ Công Thương hôm 2/8 nói rằng họ “lấy làm tiếc” về quyết định của Bộ Thương mại Mỹ.

“Điều này có nghĩa rằng doanh nghiệp xuất khẩu của Việt nam vào thị trường Mỹ sẽ tiếp tục bị phân biệt đối xử trong các vụ điều tra chống bán phá giá, chống trợ cấp của Mỹ,” Bộ Công thương được [Tuổi Trẻ](#) trích dẫn khi phản ứng về quyết định của Hoa Kỳ. “Chi phí sản xuất thực tế của doanh nghiệp Việt nam tiếp tục không được công nhận mà phải sử dụng ‘giá trị thay thế’ của một nước thứ ba để tính toán biên độ phá giá.”

Bộ Thương mại Mỹ nói rằng “bất chấp những cải cách đáng kể của Việt Nam trong 20 năm qua, sự can thiệp sâu rộng của chính phủ vào nền kinh tế Việt Nam làm méo mó giá cả và chi phí của Việt Nam và cuối cùng khiến chúng không thể sử dụng cho mục đích tính thuế chống bán phá giá của Hoa Kỳ.”

Hàng chục nhà lập pháp Mỹ trong những lần khác nhau đã gửi thư lên Bộ trưởng Thương mại Gina Raimondo để yêu cầu bộ này không cấp quy chế kinh tế thị trường cho Việt Nam với lý do rằng Việt Nam vẫn vận hành như một nền kinh tế kế hoạch được điều chỉnh bởi các nghị quyết của Đảng Cộng sản. Các thượng nghị sỹ và dân biểu Mỹ cũng đã nêu ra những quan ngại về quyền lao động hay mối liên hệ chặt chẽ giữa Việt Nam và Trung Quốc về nguyên liệu sản xuất.

Bộ Công Thương cho rằng nếu Bộ Thương mại Mỹ xem xét hồ sơ và thực tiễn tại Việt nam “một cách khách quan, công bằng thì đã có thể thừa nhận thực tế rằng Việt Nam đã là một

nền kinh tế thị trường như 71 nền kinh tế khác đã công nhận,” trong đó bao gồm Anh, Canada, Australia và Nhật Bản, theo Tuổi Trẻ.

Một người phát ngôn của Bộ Thương mại Mỹ nói với VOA vào tháng trước, khi trả lời yêu cầu bình luận về những phản đối và quan ngại của các nhà lập pháp Mỹ cũng như các nhà sản xuất thép ở Hoa Kỳ, rằng bộ sẽ đánh giá kỹ lưỡng tất cả những ý kiến đó để đưa ra quyết định.

Trong thông báo hôm 2/8, Bộ này nói rằng họ đã nhận được hơn 36.000 trang ý kiến từ các ngành công nghiệp trong nước của Hoa Kỳ cũng như Chính phủ Việt Nam.

Ngay sau khi Bộ Thương mại đưa ra kết luận bác bỏ yêu cầu cấp quy chế thị trường của Việt Nam, ông Kevin Dempsey, chủ tịch kiêm giám đốc điều hành của Hiệp hội Sắt và Thép Hoa Kỳ (AISI) hôm 2/8 cho biết AISI hoan nghênh quyết định này.

“Cấp quy chế kinh tế thị trường cho Việt Nam là không thích đáng dựa trên thực tế – xét đến vai trò quan trọng của các doanh nghiệp nhà nước trong nền kinh tế Việt Nam, vai trò của Việt Nam trong việc lách luật thương mại của Hoa Kỳ đối với hàng hoá Trung Quốc và các quốc gia khác, việc thao túng tiền tệ, các hạn chế xuất khẩu liên tục đối với nguyên vật liệu thô để sản xuất thép và các hoạt động hạn chế thương mại khác của Việt Nam,” ông Dempsey, người đã ra điều trần trước Bộ Thương mại Mỹ hồi tháng 5, nói trong một [tuyên bố](#)

Giải thích lý do AISI hoan nghênh việc này, ông Dempsey nói rằng nếu Việt Nam, quốc gia mà ông cho là “tham gia vào nhiều hoạt động thương mại không công bằng”, được Mỹ nâng cấp lên kinh tế thị trường thì việc này sẽ “khuyến khích gian lận thương mại nhiều hơn nữa trong khi gây tổn hại cho ngành thép của Hoa Kỳ và nhiều ngành công nghiệp khác tại Mỹ.”

Trong khi các nhà sản xuất của Mỹ phản đối việc cấp quy chế kinh tế thị trường cho Việt Nam thì những nhà bán lẻ ở Mỹ lại ủng hộ việc này. Ông Ted Osius, người đứng đầu Hội đồng kinh doanh Mỹ-ASEAN, nơi ủng hộ việc nâng cấp cho Việt Nam, nói tại buổi điều trần của Bộ Thương mại Mỹ hồi tháng 5 rằng “Việt Nam đã có nền kinh tế thị trường.”

Từ Canada, Luật sư Vũ Đức Khanh nói rằng ông “không hoàn toàn ngạc nhiên và ủng hộ” quyết định của Bộ Thương mại Mỹ.

“Việc thừa nhận Việt Nam là nền kinh tế thị trường vào thời điểm này là không thực tế, là một sai lầm địa chính trị chiến lược và gây bất lợi cho an ninh quốc gia của Hoa Kỳ,” LS Khanh, cũng là tổng thư ký Liên minh Dân tộc Việt Nam, nói.

Bộ Công Thương Việt Nam, khi đệ trình yêu cầu việc rà soát quy chế kinh tế phi thị trường lên Bộ Thương mại Mỹ hồi tháng 9/2023, nói rằng Việt Nam đã có những cải cách trong hơn 20 năm qua, kể từ khi Mỹ xác định Việt Nam là nền kinh tế phi thị trường, và cho rằng họ cần được đưa ra khỏi danh sách vốn áp dụng cho các vụ kiện chống bán phá giá ở Hoa Kỳ.

Tuy nhiên, Bộ này nói hôm 2/8 rằng trong thời gian tới, họ sẽ “nghiên cứu, phân tích các lập luận trong Báo cáo đánh giá nền kinh tế Việt nam của Bộ Thương mại Mỹ.” Mục tiêu, mà theo Bộ này cho biết, là để “bổ sung, hoàn thiện lập luận để gửi hồ sơ yêu cầu Bộ thương mại Mỹ xem xét lại quy chế kinh tế thị trường cho Việt Nam.

Mỹ hiện là thị trường xuất khẩu lớn nhất của Việt Nam với giá trị thương mại hai chiều lên đến hơn 120 tỷ USD vào năm ngoái. Hoa Kỳ đã khởi xướng nhiều vụ kiện chống bán phá giá

của một số mặt hàng mà Việt Nam xuất khẩu vào Mỹ, như tôm và thép, trong những năm qua.

Theo Tuổi Trẻ, Bộ Công Thương khẳng định rằng họ sẽ “đồng hành cùng các doanh nghiệp Việt Nam xuất khẩu sang thị trường Mỹ trong các vụ việc điều tra chống bán phá giá và chống trợ cấp để đảm bảo lợi ích cao nhất cho cộng đồng doanh nghiệp Việt Nam.”

Dù từ bị Mỹ chối nâng cấp lên nền kinh tế thị trường, nhưng với việc Mỹ đang tìm cách đưa chuỗi cung ứng ra khỏi Trung Quốc, Việt Nam đã trở thành một trong những quốc gia được Hoa Kỳ chọn cho việc hợp tác ở các nước bằng hữu giữa bối cảnh Washington tìm cách kiềm chế ảnh hưởng của Bắc Kinh trong khu vực và trên thế giới.

LS Khanh cho biết ông ủng hộ việc đưa Việt Nam trở thành “đối tác thân thiện, tích cực và đáng tin cậy trong khuôn khổ kinh tế Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương” của Mỹ nếu Việt Nam “quyết tâm điều chỉnh hệ thống pháp luật, chính trị, kinh tế hướng tới nền kinh tế thị trường hoàn chỉnh.”

VOA

Nguồn: <https://www.voatiengviet.com/>

www.vietnamvanhien.com

The banner has a yellow background. On the left is a circular logo with a map of Vietnam and the text 'An Lạc & Tự Chủ'. In the center, the text 'VIỆT NAM VĂN HIẾN' is written in large, bold, brown letters, with 'www.vietnamvanhien.info' below it. On the right is the flag of the United States. At the bottom, a green bar contains the text 'TỦ SÁCH VĂN HIẾN ONLINE VỚI HƠN 10800 TÁC PHẨM' in white.